

KS. ANDRZEJ WIDAK

SPRAWOZDANIE Z V SEMINARIUM ORGANOWEGO RZESZÓW, 20 KWIETNIA 2013

Dnia 20 kwietnia 2013 r. w Instytucie Teologiczno-Pastoralnym w Rzeszowie odbyło się V Seminarium Organowe dla organistów, dyrygentów, muzyków kościelnych. Zostało zorganizowane przez Uniwersytet Rzeszowski – Instytut Muzyki oraz Instytut Teologiczno-Pastoralny – Diecezjalne Studium Organistowskie w Rzeszowie. W seminarium wzięło udział ok. 50 osób w tym organiści, dyrygenci z terenu Podkarpacia.

Seminarium rozpoczęło wspólną modlitwą, oraz powitaniem wszystkich przybyłych, które poprowadził ks. dr Andrzej Widak, dyrektor Diecezjalnego Studium Organistowskiego. Następnie dr Tomasz Zajac odczytał list dr hab. Pawła Palucha, pełniącego funkcję dyrektora Instytutu Muzyki Uniwersytetu Rzeszowskiego. W liście podkreślił, jak ważną rolę spełnia muzyka wykonywana w kościele oraz zwrócił uwagę, że często wierni mają kontakt z żywą muzyką i sztuką muzyczną jedynie w kościele. Podkreślił, że rola muzyków kościelnych, organistów i dyrygentów jest ważna w wielu wymiarach, jak również ich przygotowanie do pełnienia szczególnej misji.

KS. DR ANDRZEJ WIDAK, kapłan diecezji rzeszowskiej, dr muzykologii, wykładowca muzyki kościelnej i dyrygent w WSD w Rzeszowie oraz w Diecezjalnym Studium Organistowskim w Rzeszowie, referent ds. muzyki kościelnej i diecezjalny duszpasterz organistów diecezji rzeszowskiej, członek Diecezjalnej Komisji Liturgicznej, zainteresowania naukowe koncentruje wokół historii polskiego budownictwa organowego oraz muzyki w liturgii. Kontakt: ul. Połonińska 25, 35-082 Rzeszów; e-mail: a.widak@wsd.rzeszow.pl

Na program seminarium złożyły się dwie części: wykładowa (obejmowała trzy wykłady) i warsztatowa (zajęcia w trzech równoległych grupach).

W części wykładowej pierwszym referentem był dr hab. Mirosław Dymon, wykładowca w Instytucie Muzyki UR. W swoim wykładzie „Psychologiczne aspekty interpretacji muzycznej”, wychodząc od etymologii terminu „interpretacja”, poprzez definicję „interpretacji w muzyce” ukazał założenia oraz pedagogiczne aspekty wykonawstwa muzycznego. W swoim wystąpieniu zwrócił uwagę na koncepcje analizy integralnej dzieła muzycznego a także filozoficzny i estetyczny wymiar interpretacji muzycznej. Omówił także wykonawstwo muzyki w aspekcie psychologicznym (elitaryzm, egalitaryzm). W drugiej części wykładu skoncentrował się na omówieniu pracy nad utworem muzycznym i jego interpretacją jako aktem twórczym. Szczegółowo zostały omówione strategie interakcji twórczej: czujności, percepcji postaci, ukierunkowania emocji, zamykania, jasno określonego celu, wyniku idealnego, zarodka, nadmiaru, oddalenia.

Drugi wykład „Kształtowanie emisji głosu w zespole chóralnym” przedstawiła prof. dr hab. Marta Wierzbieniec, wykładowca w Instytucie Muzyki UR. Prelegentka na początku swojego wystąpienia zwróciła uwagę na ważne rozróżnienie między emisją zespołową (nie zbiorową) a emisją indywidualną. Podkreśliła kwestię tworzenia i naboru do chóru, wyboru repertuaru, a następnie omówiła techniki prowadzenia emisji w chórze.

Ostatni z wykładów w części przedpołudniowej dotyczył budownictwa organowego. Wykład „Organy typu multiplex. Rys historyczny, rozwiązania konstrukcyjne” zaprezentował ks. dr Mieczysław Gniady, dyrektor Archidiecezjalnego Instytutu Muzyki Sakralnej w Przemyślu. Na początku swojego wystąpienia zwrócił uwagę, że w polskojęzycznej literaturze przedmiotu marginalnie zostały potraktowane organy typu multiplex (niem. multiplexorgel, ang. unit organ), zwłaszcza pod względem rozwiązań konstrukcyjnych. Wychodząc od historii organów typu multiplex, kolejno przedstawił etapy transmisji w organach, na której oparty jest ten typ instrumentów. Wskazał na istotne konsekwencje budowania tego typu organów, którymi są między innymi: brak uzyskania zróżnicowania kolorystyczno-dynamicznego, zniekształcenie melodii, co odbija się szczególnie ujemnie w polifonii.

Część druga seminarium obejmowała zajęcia praktyczne w trzech równoległych grupach: emisja głosu (dr Jacek Ścibor), dyrygowanie (dr Bożena Stasiowska-Chrobak), organy (dr Tomasz Zajac). W części warsztatowej uczestnicy mogli skonsultować swój repertuar i uzyskać wskazówki do jego poprawnej realizacji. Mogli skorzystać z materiałów przygotowanych przez

prowadzących warsztaty. W materiałach seminaryjnych uczestnicy otrzymali między innymi akompaniamenty z głosem solowym „Ave Maria” Bacha-Gounoda, „Ave Maria” F. Schuberta (w różnych tonacjach), „Marsz weselny” F. Mendelssohna, Marsz R. Wagnera i inne.

Na zakończenie zostały rozdane certyfikaty dla uczestników seminarium. Warto nadmienić, że seminarium organowe jest jedną form doskonalenia muzyków kościelnych zwłaszcza organistów. Należy wyrazić nadzieję, że przyniesie ono kolejny impuls do troski o muzykę w naszych kościołach.